

Prof. JUDr. Vladimír Týč, CSc.

PRÁVO EVROPSKÉ UNIE

Základní svobody vnitřního trhu

Masarykova univerzita Brno

2011

Sbližování práva v EU

Jednotný vnitřní trh

Sbližování (harmonizace) práva

- Právní režim EU tvoří:
 - vlastní **předpisy ES(EU)** – primární právo, nařízení platné ve všech členských státech
 - právní předpisy **členských států** přizpůsobené (modifikované) podle směrnic = **výsledek sbližování práva**
 - předěl: 1986 – JEA (kvalifikovaná většina)

Společný trh x jednotný vnitřní trh

- **přechod** od společného trhu k jednotnému vnitřnímu trhu (vyšší stupeň): cca 1993
- **právní nástroje**: Jednotný evropský akt 1986, Maastrichtská smlouva
- q1 a q2 rozšíření 4 základních **svobod**
- Maastricht: zavedení **nových společných politik**, perspektiva jednotné měny

Čtyři základní svobody

volný pohyb:

1. **zboží** (volný obchod)
2. **osob** (práce, podnikání, 0)
3. **služeb**
4. **kapitálu** (platby, investice)

Volný pohyb zboží

- **Překážky obchodu k odstranění:**
- - fiskální
 - cla a jiné dávky, daně
- - jiné (administrativní)
 - množstevní omezení, zákazy dovozu a vývozu

Administrativní překážky.

Kvantitativní omezení dovozu a opatření s rovnocenným účinkem 1

- Čl. 34 – chybí definice (vymezení)
- **Dassonville (8/74)**: jakékoli opatření státu, které znamená
 - přímé nebo nepřímé
 - skutečné nebo potencionální omezení pohybu zboží

Kvantitativní omezení dovozu a opatření s rovnocenným účinkem 2

- Neadekvátní šíře „dassonvillské“ definice
 - **Cassis de Dijon (120/78)**: odůvodněná omezení:
 - kategorické požadavky (vitální zájmy) státu uznávané komunitárním právem
 - proporcionalita a nezbytnost jejich uplatnění
- ESF -----

Kvantitativní omezení dovozu a opatření s rovnocenným účinkem 3

- další narušení „dassonvillské“ definice
- **Keck a Mithouard (C-267,268/91):**
- nediskriminační marketingové metody přípustné

Kvantitativní omezení dovozu a opatření s rovnocenným účinkem: dovolené výjimky (čl. 36)

- ochrana veřejné mravnosti
- ochrana veřejného pořádku a bezpečnosti
- ochrana života a zdraví
- ochrana kulturního bohatství
- ochrana práv k duševnímu vlastnictví
- obecná podmínka: není svévolná diskriminace ani skryté omezování obchodu

Metodika určování přípustnosti opatření:

- výjimka podle čl. 36:
 - **ANO** – opatření přípustné
 - **NE** – pokračování k judikatuře ESD
- výjimka obsažená v judikatuře k čl. 34:
 - **ANO** – opatření přípustné
 - **NE** – opatření definitivně nepřípustné

Volný pohyb osob v EU

Volný pohyb osob v EU - 1

–Zahrnuje:

– opuštění svého státu

– vstup na území jiného členského státu

– právo ucházet se o zaměstnání, být zaměstnán, podnikat, kupovat nemovitosti, pobírat důchod, studovat – vše za stejných podmínek jako domácí občané (zákaz diskriminace podle státní příslušnosti)

Volný pohyb osob v EU - 2

– Výjimky:

– 1. odmítnutí vstupu na své území, vyhoštění:

- - ohrožení veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti
- - ohrožení zdraví vlastního obyvatelstva

– 2. odmítnutí dlouhodobého pobytu, zaměstnání:

- - nedostatek finančních zdrojů (živobytí)
- - nedostatek nemocenského pojištění
- - zaměstnání ve státní správě s podílem na výkonu státní moci
- - důvody v bodu 1 (např. obchod s drogami)

Občanství EU

- Maastrichtská smlouva o EU 1992
- **doplňuje (nenahrazuje) státní občanství**
- žádné povinnosti
- **práva:**
 - volný pohyb a pobyt,
 - volební právo (EP, místní zastupitelstva)
 - petice, stížnosti ombudsmanovi
 - diplomatická a konzulární ochrana